

Bruksela, 15 września 2025 r.
(OR. en)

12811/25

**Międzyinstytucjonalne numery
referencyjne:**
2025/0172 (COD)
2025/0176 (COD)
2025/0177 (COD)

SIMPL 101
ANTICI 112
INDEF 92
MAP 59
CSC 447
ENV 835
COMPET 868
ENT 161
MI 649
CHIMIE 78
CODEC 1258

PISMO PRZEWODNIE

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine
DEPREZ)

Data otrzymania: 29 sierpnia 2025 r.

Do: Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej

---

Nr dok. Kom.: C(2025) 3800 final

Dotyczy: ZAWIADOMIENIE KOMISJI
w sprawie stosowania ram zrównoważonego finansowania i dyrektywy
w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie
zrównoważonego rozwoju do sektora obronnego

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument C(2025) 3800 final.

Zał.: C(2025) 3800 final

Bruksela, dnia 28.8.2025 r.
C(2025) 3800 final

ZAWIADOMIENIE KOMISJI

**w sprawie stosowania ram zrównoważonego finansowania i dyrektywy w sprawie
należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju do sektora
obronnego**

ZAWIADOMIENIE KOMISJI

w sprawie stosowania ram zrównoważonego finansowania i dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju do sektora obronnego

Spis treści

1	Wprowadzenie	2
2	Inwestowanie w przemysł obronny – wkład w odporność i bezpieczeństwo UE.....	3
2.1	Przemysł obronny przyczynia się do realizacji szerszych celów UE i ONZ.....	3
2.2	Przemysł obronny w kontekście unijnych ram zrównoważonego finansowania i CSDDD	4
3	Ograniczanie ryzyka we współpracy z przemysłem obronnym	6
3.1	Traktaty międzynarodowe i przepisy UE regulujące stosowanie i wywóz	6
3.1.1	Transfery (wywóz) poza UE technologii wojskowych i sprzętu wojskowego	6
3.1.2	Wewnętrzne transfery technologii wojskowych i sprzętu wojskowego.....	8
3.1.3	Transfer produktów podwójnego zastosowania poza UE.....	8
3.2	Ograniczanie ryzyka w różnych dossier ustawodawczych dotyczących ram zrównoważonego finansowania i CSDDD	9
3.2.1	SFDR	9
3.2.2	Unijna systematyka dotycząca zrównoważonego rozwoju.....	11
3.2.3	MiFID II	13
3.2.4	CSDDD	14
3.2.5	CSRD	15
3.2.6	Rozporządzenie BMR.....	15
4	Progi przychodów	16
5	Ocena wkładu sektora obronnego w zrównoważony rozwój społeczny	17

1 Wprowadzenie

- (1) Niniejsze zawiadomienie Komisji („zawiadomienie”) ma na celu przedstawienie wytycznych dotyczących stosowania unijnych ram zrównoważonego finansowania do przemysłu obronnego.
- (2) Zrównoważone finansowanie odnosi się do procesu uwzględniania kwestii środowiskowych, społecznych i z zakresu ładu korporacyjnego (ESG) przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych w sektorze finansowym, co ułatwia lepszą ocenę ryzyka związanego ze zrównoważonym rozwojem oraz większe inwestycje w zrównoważoną działalność gospodarczą i zrównoważone projekty.
- (3) Zawiadomienie ma pomóc podmiotom działającym na rynku w zapewnieniu zgodności z wymogami unijnych ram zrównoważonego finansowania w odniesieniu do przemysłu obronnego. Jego celem jest pomoc w zapobieganiu wszelkiej nieuzasadnionej dyskryminacji tego sektora przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych oraz zapewnienie lepszego zrozumienia i uznania potencjału tego sektora pod względem zrównoważonego rozwoju społecznego, zgodnie z celami Strategii na rzecz europejskiego przemysłu obronnego¹ i wspólnej białej księgi w sprawie obronności europejskiej – Gotowość 2030².
- (4) W zawiadomieniu wyjaśniono, że unijne ramy zrównoważonego finansowania są zgodne z inwestycjami w sektorze obronnym oraz że ujawnianie informacji na temat zrównoważoności ma zastosowanie horyzontalne we wszystkich sektorach. Komisja przypomina, że ramy nie przewidują żadnych ograniczeń w finansowaniu jakiegokolwiek sektora, w tym sektora obronnego, i zachęca, aby – podobnie jak w przypadku innych sektorów – oceny inwestycji w sektor obronny dokonywać indywidualnie dla każdego przypadku.
- (5) Zawiadomienie jest skierowane do wszystkich inwestorów i podmiotów, o których mowa w unijnych ramach zrównoważonego finansowania, a także do organów i podmiotów publicznych. Zawiadomienie będzie miało szczególne znaczenie dla:
  - uczestników rynku finansowego;
  - dostawców ratingów ESG, tj. osób prawnych, które zawodowo zajmują się sporządzaniem ratingów ESG lub dokonywaniem oceny punktowej³;
  - dostawców oznakowań ESG (oznakowania ekologiczne, oznakowania krajowe itp.);
  - giełd papierów wartościowych/dostawców indeksów, dostawców wskaźników referencyjnych, dostawców danych/jednostek certyfikujących itp.
- (6) Zawiadomienie obejmuje akty prawne stanowiące unijne ramy zrównoważonego finansowania, w szczególności:

---

¹ [Strategia na rzecz europejskiego przemysłu obronnego.](#)

² [JOIN \(2025\) 120 final.](#)

³ COM(2023) 314 final – 2023/0177(COD).

- rozporządzenie (UE) 2019/2088 w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (SFDR)⁴;
- rozporządzenie delegowane (UE) 2017/565 i dyrektywę delegowaną (UE) 2017/593 uzupełniającą dyrektywę 2014/65/UE w sprawie rynków instrumentów finansowych (MiFID II)⁵;
- rozporządzenie (UE) 2020/852 w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 („unijna systematyka dotycząca zrównoważonego rozwoju”)⁶;
- dyrektywa (UE) 2022/2464 w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 537/2014, dyrektywy 2004/109/WE, dyrektywy 2006/43/WE i dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSRD)⁷;
- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014 (rozporządzenie BMR)⁸;
- dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1760 w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmieniającą dyrektywę (UE) 2019/1937 i rozporządzenie (UE) 2023/2859 (CSDDD)⁹.

2 Inwestowanie w przemysł obronny – wkład w odporność i bezpieczeństwo UE

2.1 Przemysł obronny przyczynia się do realizacji szerszych celów UE i ONZ

- (7) W kwestii zrównoważonego rozwoju cele polityczne Unii Europejskiej i Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) są silnie zbieżne. Cele zrównoważonego rozwoju ONZ¹⁰ są bezpośrednio przywoływane jako cel europejskiego prawa o klimacie¹¹, będącego podstawą prawną Europejskiego Zielonego Ładu. W europejskim prawie o klimacie skodyfikowano cel UE, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r., a w motywie 4 stwierdzono, że „[a]by przyczynić się do transformacji gospodarczej i społecznej, wysokiej jakości zatrudnienia, zrównoważonego wzrostu gospodarczego oraz osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych [...], pierwszorzędne znaczenie ma ustalony długoterminowy cel”.
- (8) W tekstach ONZ uznano również, że wolność, dobrobyt i sprawiedliwość są niemożliwe bez bezpieczeństwa lub pod okupacją wojskową ze strony zagranicznego agresora. W art. 3 Powszechnej deklaracji praw człowieka stwierdza się¹², że „[k]ażda osoba ma prawo do życia, wolności i bezpieczeństwa osobistego”, a w art. 28, że „[k]ażda osoba

⁴ Dz.U. L 317 z 9.12.2019, s. 1; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32019R2088>

⁵ Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=celex%3A32014L0065>

⁶ Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32020R0852>

⁷ Dz.U. L 322 z 16.12.2022, s. 15; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32022L2464>

⁸ Dz.U. L 171 z 29.6.2016, s. 1; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32016R1011>

⁹ Dz.U. L, 2024/1760, 5.7.2024; <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj>

¹⁰ [17 CELÓW | Zrównoważony rozwój](#).

¹¹ Rozporządzenie (UE) 2021/1119, [Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1](#).

¹² [Deklaracja praw człowieka ONZ](#).

jest uprawniona do porządku społecznego i międzynarodowego, zapewniającego możliwość pełnego urzeczywistnienia praw i wolności ustalonych w niniejszej Deklaracji”. W art. 51 Karty Narodów Zjednoczonych ustanawia się prawo do (zbiorowej) samoobrony: „Nic w niniejszej Karcie nie może uchybiać niepozbywalnemu prawu do samoobrony indywidualnej lub zbiorowej w przypadku napaści zbrojnej na któregokolwiek członka Narodów Zjednoczonych, zanim Rada Bezpieczeństwa nie podejmie niezbędnych zarządzeń w celu utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa.”¹³.

- (9) Nieuzasadniona i niczym niesprowokowana wojna napastnicza Rosji przeciwko Ukrainie wyraźnie pokazała, że aby chronić te powszechne prawa w Unii i poza nią, Unia musi wzmocnić i dalej rozwijać zdolność do obrony. Zgodnie z ocenami zagrożeń przeprowadzonymi przez kilka służb wywiadowczych UE zdolność Rosji do produkcji sprzętu wojskowego znacznie wzrosła i w ciągu najbliższych trzech do pięciu lat dysponowałaby ona zdolnościami wojskowymi wystarczającymi do wystawienia na próbę jedności państw zachodnich oraz skuteczności art. 5 Traktatu Północnoatlantyckiego.
- (10) Wymaga to przyjęcia podejścia opartego na gotowości obronnej i natychmiastowej intensyfikacji działań na rzecz przywrócenia gotowości obronnej i zdolności odstraszenia do 2030 r. W tym kontekście gotowość obronną należy rozumieć jako zdolność państw członkowskich do przewidywania kryzysów związanych z obronnością, zapobiegania im i reagowania na nie. Aby osiągnąć taką gotowość, kluczowe znaczenie ma zwiększenie zdolności i gotowości przemysłu obronnego, który z kolei zapewnia siłom zbrojnym państw członkowskich wyposażenie niezbędne do ochrony obywateli Unii. W związku z tym konkurencyjny i odporny przemysł obronny Unii ma kluczowe znaczenie dla ochrony pokoju i bezpieczeństwa w Europie¹⁴. Tym samym przyczynia się on również do realizacji celów wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) zapisanych w art. 42 i 46 Traktatu o Unii Europejskiej. Przemysł obronny jest zatem niezbędny do wojskowego odstraszenia potencjalnych agresorów oraz do ochrony obywateli Unii w scenariuszu najbardziej ekstremalnych zdarzeń wojskowych, a mianowicie agresji zbrojnej. W zakresie, w jakim przyczynia się do realizacji tego celu, przemysł obronny Unii ma potencjał, by wносить wkład we wspólne działania na rzecz pokoju i bezpieczeństwa, zgodnie z celem ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju nr 16 – Pokój, sprawiedliwość i silne instytucje¹⁵.

2.2 Przemysł obronny w kontekście unijnych ram zrównoważonego finansowania i CSDDD

- (11) Jak stwierdzono w Europejskim Zielonym Ładzie, „[t]ransformacja w kierunku neutralności klimatycznej wymaga zmian w całym spektrum polityki oraz wspólnego działania we wszystkich sektorach gospodarki i ze strony wszystkich grup społeczeństwa”¹⁶. W tym celu unijne ramy zrównoważonego finansowania i CSDDD

---

¹³ Rozdział VII Karty Narodów Zjednoczonych – Akcja w razie zagrożenia pokoju, naruszenia pokoju i aktów agresji

¹⁴ [Strategia na rzecz europejskiego przemysłu obronnego](#).

¹⁵ [17 CEŁÓW | Zrównoważony rozwój](#).

¹⁶ [Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1](#), motyw 25.

pomagają przedsiębiorstwom i inwestorom lepiej uwzględniać kwestię zrównoważonego rozwoju w ich decyzjach, produktach, usługach lub procesach.

- (12) W ramach tych wspólnych działań obejmujących wszystkie sektory Komisja przypomina, że – podobnie jak w przypadku innych przedsiębiorstw – od firm działających w sektorze obronnym oczekuje się, że będą w coraz większym stopniu uwzględniać aspekty zrównoważonego rozwoju w wymiarze środowiskowym, społecznym i ładu korporacyjnego.
- (13) Komisja kilkakrotnie wyjaśniała już związek między zrównoważonym rozwojem społecznym a przemysłem obronnym. W szczególności zarówno we wniosku dotyczącym rozporządzenia ustanawiającego akt w sprawie wspierania produkcji amunicji¹⁷, jak i w strategii na rzecz europejskiego przemysłu obronnego przypomniano, że „[u]nijnny przemysł obronny jest kluczowym czynnikiem odporności i bezpieczeństwa Unii, a tym samym pokoju i zrównoważonego rozwoju społecznego”¹⁸. Ze względu na swój wkład w odporność, bezpieczeństwo i pokój przemysł obronny UE potęguje zrównoważony rozwój.
- (14) Komisja zauważa, że ramy zrównoważonego finansowania w pełni wpisują się w działania UE na rzecz ułatwienia europejskiemu przemysłowi obronemu wystarczającego dostępu do finansowania i inwestycji¹⁹. Nie nakładają one żadnych ograniczeń na finansowanie sektora obronnego. Przepisy UE dotyczące ujawniania informacji i preferencji w zakresie zrównoważonego rozwoju mają zastosowanie horyzontalnie we wszystkich sektorach i nie traktują w szczególny sposób żadnego z nich. We wspólnej białej księdze w sprawie obronności europejskiej – Gotowość 2030 stwierdzono również, że „SFDR nie zakazuje finansowania sektora obronnego”²⁰. Przemysł obronny jest traktowany jak każdy inny sektor, a jedynie „kontrowersyjne rodzaje broni” (zob. sekcja 3.2.1.2) podlegają dodatkowym wymogom dotyczącym ujawniania informacji. W związku z tym wyłączenie przemysłu obronnego jako takiego nie byłoby spójne z mającymi zastosowanie ramami prawnymi.
- (15) Jeżeli chodzi o CSDDD, obejmuje ona sektor obronny w takim samym stopniu jak wszelkie inne sektory, z wyjątkiem wyłączenia z obowiązków w zakresie należytej staranności działalności partnerów biznesowych działających na niższym szczeblu łańcucha dostaw, która jest związana z produktami podlegającymi kontroli wywozu przez państwo członkowskie (co oznacza kontrolę wywozu na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/821 w odniesieniu do kontroli wywozu, pośrednictwa, pomocy technicznej, tranzytu i transferu produktów podwójnego zastosowania albo kontrolę wywozu broni, amunicji lub materiałów wojennych w ramach krajowej kontroli wywozu), po uzyskaniu zezwolenia na wywóz produktu.

---

¹⁷ COM(2023) 237 final. Rozporządzenie zostało przyjęte przez Parlament Europejski i Radę jako rozporządzenie (UE) 2023/1525. Dz.U. L 185 z 24.7.2023, s. 7. Współprzewodawcy zatwierdzili ten sam tekst w motywie 35.

¹⁸ [Strategia na rzecz europejskiego przemysłu obronnego](#), s. 24.

¹⁹ Strategia na rzecz europejskiego przemysłu obronnego: s. 25, ramka 5: Przemysł obronny i unijne ramy zrównoważonego finansowania.

²⁰ [JOIN \(2025\) 120 final](#), s. 18.

3 Ograniczanie ryzyka we współpracy z przemysłem obronnym

3.1 Traktaty międzynarodowe i przepisy UE regulujące stosowanie i wywóz

- (16) Przemysł obronny jest wysoce uregulowany i podlega przepisom dotyczącym produkcji, wykorzystania i transferu produktów i technologii, które opracowuje, w tym broni, w UE i poza nią. Regulacje te pomagają złagodzić potencjalne niekorzystne skutki związane z wykorzystaniem produktów opracowanych przez przemysł obronny, zgodnie z ogólnymi celami unijnych ram zrównoważonego finansowania oraz wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE.
- (17) Zgodnie z prawem do samoobrony uznanym w art. 51 Karty Narodów Zjednoczonych²¹ i wzmianką we wspólnym stanowisku Rady 2008/944/WPZiB określającym wspólne zasady kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego (zwanym dalej „wspólnym stanowiskiem”)²², motyw 12 preambuły, państwa członkowskie mają prawo do transferu i wywozu środków do samoobrony. Komisja zachęca podmioty gospodarcze do stosowania podejścia opartego na analizie poszczególnych przypadków przy ocenie finansowania danego przedsiębiorstwa lub działalności z sektora obronnego w świetle kryteriów zrównoważonego rozwoju. Decyzje należy podejmować na podstawie zgodności z mającymi zastosowanie przepisami, traktatami i procesami ograniczania ryzyka określonymi w niniejszej sekcji.
- (18) Wywóz i wewnątrzunijny transfer produktów wojskowych i produktów podwójnego zastosowania podlega rygorystycznym kontrolom przeprowadzanym przez państwa członkowskie. Egzekwowanie przez państwa członkowskie przestrzegania przepisów unijnych i międzynarodowych zależy od podjęcia przez branżę środków należytej staranności. Na przykład jako warunek wstępny uzyskania zezwoleń na wywóz przedsiębiorstwa z sektora obronności są zobowiązane do wdrożenia solidnych mechanizmów kontroli wewnętrznej i zapewnienia zgodności z przepisami, wymaganych przez krajowe organy kontroli wywozu. Ścisły nadzór sprawowany przez agencje państw członkowskich egzekwujące mechanizm kontroli wywozu stanowi istotny element przeciwdziałania potencjalnym niekorzystnym skutkom produktów opracowanych przez przemysł obronny.

3.1.1 Transfery (wywóz) poza UE technologii wojskowych i sprzętu wojskowego

- (19) Kontrola wywozu broni, amunicji, ich komponentów i technologii wojskowych jest regulowana w ramach WPZiB (akty prawne przyjmuje się na podstawie art. 29 Traktatu o Unii Europejskiej). Zgodnie z art. 40 Traktatu o Unii Europejskiej realizacja wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa nie wpływa na podział kompetencji między UE a państwami członkowskimi²³. Państwa członkowskie, za pośrednictwem swoich systemów krajowych, kontrolują wywóz technologii wojskowych i sprzętu wojskowego (w tym broni) wymienionych w wykazie uzbrojenia Unii Europejskiej²⁴, zgodnie ze wspólnym stanowiskiem. We wspólnym stanowisku wymieniono kryteria, które państwa członkowskie muszą wziąć pod uwagę przy udzielaniu zezwolenia na wywóz. Warunki te obejmują między innymi poszanowanie praw człowieka w kraju końcowego

²¹ eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32008E0944.

²² [CL2008E0944EN0010010.0001_cp.1..1](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:CL2008E0944EN0010010.0001_cp.1..1) (europa.eu).

²³ Dz.U. C 115 z 9.5.2008, s. 194.

²⁴ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202501499

przeznaczenia oraz zachowanie pokoju i bezpieczeństwa w regionie. Wspólne stanowisko jest prawnie wiążące dla państw członkowskich.

- (20) We wspólnym stanowisku przypomniano zobowiązania wynikające z Traktatu o handlu bronią, którego stronami są wszystkie państwa członkowskie UE i który stanowi między innymi, że państwa-strony nie wyrażają zgody na transfer broni konwencjonalnej lub produktów objętych traktatem, jeżeli taki transfer naruszyłby ich zobowiązania wynikające ze środków przyjętych przez Radę Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych na mocy rozdziału VII Karty Narodów Zjednoczonych, w szczególności embargo na broń; ich odpowiednie zobowiązania międzynarodowe wynikające z umów międzynarodowych, których są stronami, w szczególności zobowiązania dotyczące transferu broni konwencjonalnej lub nielegalnego handlu bronią; lub jeżeli w trakcie wydawania zezwolenia dysponują wiedzą, że ta broń lub przedmioty byłyby wykorzystywane do popełnienia ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości, poważnych naruszeń Konwencji Genewskich z 1949 r., ataków wymierzonych w obiekty cywilne lub ludność cywilną objęte ochroną, jak również do popełniania innych zbrodni wojennych zdefiniowanych w umowach międzynarodowych, których są stronami²⁵.
- (21) We wspólnym stanowisku ustanowiono również obowiązek odmowy transferu, jeżeli zezwolenie byłoby niezgodne z międzynarodowymi zobowiązaniami i zobowiązaniami państw członkowskich, takimi jak Układ o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej (1968 r.), którego stronami są wszystkie państwa członkowskie UE i zgodnie z którym każde z nich zobowiązuje się nie dokonywać bezpośredniego ani pośredniego transferu broni jądrowej lub urządzeń wybuchowych oraz który precyzuje ten obowiązek jako podstawę odmowy wydania odpowiednich zezwoleń na wywóz²⁶, oraz inne traktaty. Przewodnik do wspólnego stanowiska²⁷ zawiera szczegółową, choć niewyczerpującą, listę traktatów, które należy wziąć pod uwagę przed udzieleniem zezwolenia na wywóz²⁸.
- (22) Przewodnik użytkownika zawiera szereg mechanizmów, które państwa członkowskie mogą wprowadzić w celu rozwiązania problemów związanych z ponownym wywozem i obawami użytkowników końcowych, takich jak minimalne informacje, które mają być zawarte w certyfikacie użytkownika końcowego. Obejmują one między innymi „klauzulę dotyczącą sposobu końcowego wykorzystania lub, w stosownych przypadkach, klauzulę o zakazie ponownego wywozu” oraz możliwość włączenia przez państwa członkowskie „klauzuli zakazującej ponownego wywozu towarów objętych certyfikatem użytkownika końcowego”. Metodyka zawarta w przewodniku użytkownika, a także umowy międzynarodowe, do których się odnosi²⁹, służą jako normy, na podstawie których organy państw członkowskich oceniają zachowanie przedsiębiorstw w tym sektorze.

---

²⁵ https://thearmstradetreaty.org/hyper-images/file/ATT_English/ATT_English.pdf?templateId=137253.

²⁶ Art. 2 ust. 1 lit. b).

²⁷ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6881-2025-INIT/pl/pdf>

²⁸ Są to traktaty i międzynarodowe instrumenty (reżimy) regulujące wykorzystanie lub gromadzenie zapasów lub wywóz i transfer lub sprzęt i technologie wojskowe, takie jak (między innymi): Grupa Australijska, Reżim Kontrolny Technologii Raketowych (MTCR), Komitet Zanggera, Grupa Dostawców Sprzętu Jądrowego, porozumienie z Wassenaar, Haski kodeks postępowania przeciwko rozprzestrzenianiu rakiet balistycznych (HCoC) (ZAŁĄCZNIK III (do rozdziału 2 sekcja 6).

²⁹ Są to kontrole użytkownika końcowego/zastosowania końcowego w ramach porozumienia z Wassenaar w odniesieniu do wywozu.

- (23) Przewodnik użytkownika zawiera również opcjonalne mechanizmy ułatwiające wspieranie konwergencji i podejmowanie decyzji w sprawie wywozu wspólnie finansowanego i wyprodukowanego sprzętu wojskowego lub technologii wojskowych. Ogólną zasadą przewodnią powinno być to, że o ile nie postanowiono inaczej, Sztab Wojskowy Unii Europejskiej (EUMS) współpracujący w celu wspólnego tworzenia sprzętu wojskowego lub technologii wojskowej ułatwi, na podstawie ocen ryzyka zgodnie z kryteriami wspólnego stanowiska i wzajemnego zaufania, wywóz tego sprzętu lub technologii poza UE, pod warunkiem że wywóz ten nie narusza bezpośrednich ani narodowych interesów bezpieczeństwa ani zobowiązań międzynarodowych państw członkowskich (dotyczących handlu sprzętem wojskowym lub technologią wojskową). W celu wspierania konwergencji i ułatwienia podejmowania decyzji dotyczących wywozu wspólnie finansowanego i wytwarzanego sprzętu wojskowego lub technologii zachęca się uczestniczące państwa członkowskie do konsultowania się ze sobą w sprawie oceny ryzyka związanego z potencjalnymi miejscami przeznaczenia wywozu oraz użytkownikami końcowymi, aby zapewnić pomyślną realizację wspólnego projektu. Zgadzając się na tę wspólną zasadę, planując one, w razie potrzeby, stworzenie ram do prowadzenia konsultacji.
- (24) Podgrupa robocza Rady UE ds. Wywozu Broni Konwencjonalnej (COARM) przyczynia się do wdrożenia wspólnego stanowiska UE, między innymi ułatwiając wymianę informacji między państwami członkowskimi na temat odmów i wrażliwych miejsc przeznaczenia. UE pomaga zapewnić przejrzystość wywozu broni, dzieląc się co roku danymi na temat wywozu broni w bazie danych zarządzanej przez Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ)³⁰.

3.1.2 Wewnętrzne transfery technologii wojskowych i sprzętu wojskowego

- (25) Transfery wewnętrzne są również regulowane dyrektywą 2009/43/WE³¹ w sprawie transferów produktów związanych z obronnością w Unii, w której określono szereg kryteriów do rozważenia przez organy państw członkowskich przed udzieleniem zezwolenia na transfer wyposażenia obronnego lub technologii obronnych. Obejmują one na przykład procesy mające na celu uniknięcie ewentualnego przekierowywania produktów związanych z obronnością. Określono w nim również wymóg, aby organy państw członkowskich dokonujące wywozu co trzy lata monitorowały przestrzeganie przez państwo-odbiorcę ograniczeń wywozu określonych w zezwoleniu na transfer³².

3.1.3 Transfer produktów podwójnego zastosowania poza UE

- (26) Komisja przypomina, że kontrola wywozu produktów podwójnego zastosowania podlega przepisom UE i innemu zarządzaniu niż wywóz produktów wojskowych. Rozporządzenie (UE) 2021/821 ustanowiło unijny system kontroli wywozu, pośrednictwa, pomocy technicznej, tranzytu i transferu produktów podwójnego zastosowania³³.

³⁰ [Baza danych zarządzana przez ESDZ.](#)

³¹ [CL2009L0043EN0020010.0001.3bi_cp 1..1](#) pkt 7.1.

³² Rozdział III art. 9.

³³ [Urząd Publikacji \(europa.eu\).](#)

- (27) W 2019 r. Komisja wydała zalecenia³⁴ w sprawie wewnętrznych programów zgodności w zakresie kontroli handlu produktami podwójnego zastosowania na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 428/2009 dla przedsiębiorstw prowadzących działalność w obszarze wywozu, transferu, pośrednictwa i tranzytu dotyczących produktów podwójnego zastosowania³⁵. Przedsiębiorstwa ubiegające się o określone licencje powinny dysponować wewnętrznymi mechanizmami zgodności obejmującymi następujące aspekty, które mogłyby również służyć jako wzór dla podmiotów finansowych pragnących oceniać należytą staranność odpowiednich przedsiębiorstw: zobowiązanie kadry kierowniczej wyższego szczebla do zapewnienia zgodności z przepisami; struktura organizacyjna, obowiązki i zasoby; szkolenia i uświadamianie; kontrola transakcji i odpowiednie procedury; przegląd wyników, audyty, sprawozdawczość i działania naprawcze; prowadzenie ewidencji i dokumentacja; bezpieczeństwo fizyczne i bezpieczeństwo informacji.

3.2 Ograniczanie ryzyka w różnych dossier ustawodawczych dotyczących ram zrównoważonego finansowania i CSDDD

3.2.1 SFDR

- (28) Rozporządzenie to stanowi ramy przejrzystości określające, w jaki sposób uczestnicy rynku finansowego w UE muszą ujawniać informacje na temat zrównoważonego rozwoju³⁶. SFDR ma na celu umożliwienie inwestorom właściwej oceny, w jaki sposób ryzyka dla zrównoważonego rozwoju są uwzględniane w procesie podejmowania decyzji inwestycyjnych³⁷, oraz lepszego zrozumienia ewentualnych niekorzystnych skutków produktów finansowych dla zrównoważonego rozwoju. Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/1288 uzupełnia SFDR o regulacyjne standardy techniczne. Na przykład zobowiązano pośredników finansowych do wyjaśnienia, w jaki sposób produkt finansowy służący celowi zrównoważonego rozwoju (tj. ujawnianie informacji na podstawie art. 9 SFDR) nie wyrządzi poważnych szkód pod względem żadnego z celów dotyczących zrównoważonych inwestycji. W takich przypadkach uczestnicy rynku finansowego muszą opisać, w jaki sposób uwzględniają niekorzystne skutki przedstawione w załączniku I tabela 1 oraz wszelkie istotne wskaźniki przedstawione w załączniku I tabela 2 i 3.
- (29) W przypadku uczestników rynku finansowego inwestujących w przemysł obronny wskaźnikami głównych niekorzystnych skutków (GNS) w tabeli 1 w załączniku I, które mogą wymagać dalszych wyjaśnień, byłyby GNS 10 „Naruszenia zasad inicjatywy Global Compact i Wytycznych Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) dla przedsiębiorstw wielonarodowych”³⁸, GNS 11 „Brak procesów i mechanizmów kontroli służących nadzorowaniu przestrzegania zasad inicjatywy Global

---

³⁴ Zalecenie Komisji (UE) 2019/1318 z dnia 30 lipca 2019 r. w sprawie wewnętrznych programów zgodności dla kontroli handlu produktami podwójnego zastosowania na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 428/2009.

³⁵ [Dz.U. L 134 z 29.5.2009, s. 1.](#)

³⁶ 19 marca, [we wspólnej białej księdze w sprawie obronności europejskiej – Gotowość 2030](#) stwierdzono, że „[t]akie niezbędne objaśnienia dotyczące związku obronności z celami inwestycyjnymi wskazanymi w ramach zrównoważonego rozwoju zostaną przedstawione przez Komisję w kontekście przeglądu SFDR”.

³⁷ [Ujawnianie informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych – Komisja Europejska.](#)

³⁸ [Dz.U. L 196 z 25.7.2022](#), s. 1, zob. s. 43.

Compact i Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych” oraz wskaźnik GNS 14 „Ekspozycja na kontrowersyjne rodzaje broni”.

3.2.1.1 Wskaźniki GNS 10 i 11 – Ocena potencjalnych niekorzystnych skutków inwestycji w przemyśle obronnym

- (30) W rozporządzeniu (UE) 2022/1288 nie określono szczegółowo, w jaki sposób uczestnicy rynku finansowego mogą ocenić, czy inwestycja w działalność gospodarczą, która przyczynia się do realizacji celu środowiskowego lub społecznego, jest zgodna z GNS 10 i 11 w tabeli 1 w załączniku I.
- (31) Inicjatywa ONZ Global Compact stanowi dobrowolne ramy dostosowania operacji i strategii przedsiębiorstw do dziesięciu powszechnie akceptowanych zasad odpowiedzialności przedsiębiorstw, w tym zasad dotyczących praw człowieka. Zasada 1 wymaga, aby przedsiębiorstwa „popierały i przestrzegały praw człowieka przyjętych przez społeczność międzynarodową”, a zasada 2 – aby przedsiębiorstwa „eliminowały wszelkie przypadki łamania praw człowieka przez firmę”. Kluczowym elementem inicjatywy Global Compact jest sprawozdanie z postępów, które stanowi coroczne ujawnianie informacji przez uczestniczące przedsiębiorstwa. Sprawozdanie z postępów opisuje starania na rzecz wdrożenia dziesięciu zasad, co zwiększa przejrzystość i rozliczalność wśród zainteresowanych stron.
- (32) W wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych poświęcono rozdział IV prawom człowieka, określając sześć zasad. Trzecia zasada nakazuje przedsiębiorstwom „[p]oszukiwać sposobów na zapobieganie negatywnym skutkom dla praw człowieka lub łagodzenie tych negatywnych skutków, które wynikają bezpośrednio z ich działalności biznesowej lub są bezpośrednio powiązane z ich produktami lub usługami poprzez relacje biznesowe, nawet jeśli przedsiębiorstwa nie przyczyniają się do tych negatywnych skutków”. Zasada piąta stanowi, że przedsiębiorstwa powinny „[p]rzeprowadzać proces należytej staranności w zakresie praw człowieka stosownie do rozmiaru, charakteru i kontekstu prowadzonej działalności oraz wagi ryzyka wystąpienia negatywnych skutków dla praw człowieka”³⁹.
- (33) Komisja zachęca podmioty do uwzględniania wymogów należytej staranności i środków wprowadzonych w celu zapewnienia zgodności z przepisami dotyczącymi kontroli wywozu wyszczególnionymi w sekcji 2.1 jako przyczyniające się do osiągnięcia celów zasad 1 i 2 inicjatywy Global Compact ONZ, zasad 3 i 6 zawartych w rozdziale IV Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, oraz GNS 10 i 11 rozporządzenia (UE) 2022/1288.

3.2.1.2 GNS 14 – kontrowersyjne rodzaje broni

- (34) Wskaźnik GNS 14⁴⁰ – „Udział inwestycji dokonanych w spółki, które uczestniczą w produkcji lub sprzedaży kontrowersyjnych rodzajów broni” – obejmuje wyłącznie ujawnianie ekspozycji na cztery kategorie kontrowersyjnej broni: miny przeciwpiechotne, amunicję kasetową, broń chemiczną i broń biologiczną. Są to rodzaje broni zakazane przez większość państw członkowskich lub na mocy prawa

³⁹ Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych dotyczące odpowiedzialnego prowadzenia działalności biznesowej.

⁴⁰ Tabela 1 w załączniku 1 do rozporządzenia delegowanego Komisji 2022/1288.

międzynarodowego wiążącego Unię bezpośrednio, uznawane za powodujące główne niekorzystne skutki dla zrównoważonego rozwoju.

- (35) Definicja kontrowersyjnych rodzajów broni w SFDR nie obejmuje broni jądrowej. Tylko trzy państwa członkowskie – Austria, Irlandia i Malta – podpisały dotychczas Traktat o zakazie broni jądrowej. Jest to traktat odrębny w stosunku do Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej z 1968 r. (NPT). Wszystkie państwa członkowskie są stronami NPT. NPT stanowi, że każda ze stron zobowiązuje się nie dokonywać transferu ani nie otrzymywać, bezpośrednio ani pośrednio, broni jądrowej ani jądrowych urządzeń wybuchowych na rzecz żadnego odbiorcy. NPT pozostaje bez uszczerbku dla programów jądrowych tych państw, które w momencie podpisywania układu w 1968 r. posiadały broń jądrową.
- (36) Obowiązek ujawniania informacji odnosi się do następujących konwencji międzynarodowych:
- prowadzenie badań i produkcja broni biologicznej są zakazane na mocy Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji i gromadzenia zapasów broni bakteriologicznej (biologicznej) i toksycznej oraz o ich zniszczeniu, przyjętej w Londynie w dniu 10 kwietnia 1972 r., która została podpisana i ratyfikowana przez wszystkie państwa członkowskie UE⁴¹;
  - prowadzenie badań i produkcja broni chemicznej jest zakazana na mocy Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów, przyjętej w Paryżu w dniu 13 stycznia 1993 r.⁴², która została podpisana i ratyfikowana przez wszystkie państwa członkowskie UE;
  - Produkcja min przeciwpiechotnych jest zakazana na mocy Konwencji o zakazie użycia, składowania, produkcji i przekazywania min przeciwpiechotnych oraz o ich zniszczeniu, przyjętej w dniu 18 września 1997 r., podpisanej i ratyfikowanej przez zdecydowaną większość państw członkowskich⁴³;
  - Produkcja amunicji kasetowej jest zakazana na mocy Konwencji o amunicji kasetowej z dnia 30 maja 2008 r.⁴⁴, podpisanej i ratyfikowanej przez Belgię, Bułgarię, Czechy, Danię, Niemcy, Irlandię, Hiszpanię, Francję, Chorwację, Włochy, Luksemburg, Węgry, Maltę, Niderlandy, Austrię, Portugalię, Słowenię, Słowację, i Szwecję.

3.2.2 Unijna systematyka dotycząca zrównoważonego rozwoju

- (37) Unijna systematyka dotycząca zrównoważonego rozwoju jest narzędziem zapewniania przejrzystości w zakresie finansowania prywatnego, które ustanawia klasyfikację działalności gospodarczej zrównoważonej środowiskowo w celu propagowania zrównoważonych środowiskowo inwestycji.

---

⁴¹ [Traktaty międzynarodowego prawa humanitarnego – Konwencja o zakazie broni biologicznej i toksycznej, 1972 r.](#)

⁴² [Traktaty międzynarodowego prawa humanitarnego – Konwencja o zakazie broni chemicznej z 1993 r. \(icrc.org\).](#)

⁴³ [Traktaty o międzynarodowym prawie humanitarnym – Konwencja o zakazie stosowania min przeciwpiechotnych z 1997 r. \(icrc.org\).](#) Komisja odnotowuje, że Finlandia, Polska, Estonia, Łotwa i Litwa ogłosiły niedawno plany wycofania się z tego traktatu.

⁴⁴ [Traktaty międzynarodowego prawa humanitarnego – Konwencja o amunicji kasetowej, 2008 r. \(icrc.org\).](#)

- (38) Zgodnie z art. 3 rozporządzenia w sprawie systematyki, aby można było uznać działalność gospodarczą za „zrównoważoną środowiskowo”, działalność gospodarcza musi: „wnosić istotny wkład” w realizację jednego z sześciu celów środowiskowych i „nie wyrządzać poważnych szkód” dla żadnego z pozostałych celów środowiskowych. Musi być ona również prowadzona zgodnie z minimalnymi gwarancjami (społecznymi) określonymi w art. 18 rozporządzenia w sprawie systematyki; i musi spełniać techniczne kryteria kwalifikacji.
- (39) Minimalne gwarancje, o których mowa w art. 18 rozporządzenia w sprawie systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju, mają na celu zapewnienie, aby podmioty prowadzące działalność gospodarczą uznaną za zgodną z systematyką spełniały określone minimalne standardy w zakresie polityki społecznej i ładu korporacyjnego. Zgodnie z art. 18 ust. 1 przedsiębiorstwa, których działalność ma być uznana za zgodną z systematyką, muszą wdrożyć procedury dotyczące należytej staranności i procedury naprawcze w celu zapewnienia zgodności ze standardami odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej wymienionymi w Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych oraz Wytycznymi ONZ dotyczącymi biznesu i praw człowieka.
- (40) Komisja zachęca podmioty gospodarcze do uwzględniania wymogów należytej staranności oraz środków wdrożonych w celu zapewnienia zgodności z krajowymi przepisami dotyczącymi kontroli wywozu, określonymi w sekcji 3.1, jako elementów przyczyniających się do realizacji zasady 13 Wytycznych ONZ, zasad 3 i 6 rozdziału IV Wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, a tym samym do spełnienia minimalnych gwarancji określonych w art. 18 ust. 1 rozporządzenia w sprawie systematyki.
- (41) Art. 18 ust. 2 rozporządzenia w sprawie systematyki zawiera bezpośrednie odniesienie do wymienionych w SFDR głównych wskaźników niekorzystnych skutków, które dotyczą czynników zrównoważonego rozwoju⁴⁵. W związku z tym przedsiębiorstwa powinny zapewnić, aby ich procedury należytej staranności oraz procedury naprawcze umożliwiały identyfikację, zapobieganie, łagodzenie lub naprawienie wszelkiej rzeczywistej lub potencjalnej ekspozycji na produkcję lub sprzedaż kontrowersyjnych rodzajów broni, zgodnie z definicją w rozporządzeniu delegowanym SFDR⁴⁶ (zob. sekcja 3.2.1.2).

3.2.2.1 Stwierdzenie zgodności z unijną systematyką dotyczącą zrównoważonego rozwoju w przedsiębiorstwach związanych z obronnością

- (42) Komisja przypomina, że przedsiębiorstwa prowadzące działalność związaną z obronnością mogą, podobnie jak każdy inny sektor, wykazywać zgodność z systematyką w przypadku kwalifikujących się inwestycji horyzontalnych określonych w aktach delegowanych w sprawie systematyki. Obejmuje to na przykład inwestycje w ekologizację budynków i infrastruktury lub inwestycje w ekologiczny transport w formie nakładów inwestycyjnych lub wydatków operacyjnych, o których mowa w sekcji 1.1.2.2

⁴⁵ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023XC0616\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023XC0616(01)).

⁴⁶ Zawiadomienie Komisji w sprawie interpretacji i wykonania niektórych przepisów prawnych rozporządzenia w sprawie systematyki oraz powiązań z rozporządzeniem w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych [Urząd Publikacji \(europa.eu\)](#).

lit. c) i sekcji 1.1.3.2 załącznika I do aktu delegowanego określającego obowiązki w zakresie ujawniania informacji. Mogą one również wykazać zgodność wszelkich innych rodzajów działalności określonych w aktach delegowanych dotyczących systematyki (na przykład działalności w dziedzinie transportu, rozwiązań opartych na danych, produkcji itp.).

- (43) Podobnie fakt, że konkretne rodzaje działalności przemysłu obronnego nie były dotychczas objęte unijną systematyką dotyczącą zrównoważonego rozwoju, nie przesądza o efektywności środowiskowej przemysłu obronnego⁴⁷.
- (44) Chociaż w aktach delegowanych odnoszących się do unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju w dziedzinie klimatu i środowiska określono szczegółowe techniczne kryteria kwalifikacji, które przedsiębiorstwa muszą spełnić, aby ujawnić, że ich działalność gospodarcza jest zgodna z systematyką, inne elementy unijnych ram zrównoważonego finansowania oferują różne sposoby oceny aspektów zrównoważonego rozwoju działalności gospodarczej i podmiotów gospodarczych.
- (45) Pakiet zbiorczy w sprawie uproszczenia z lutego 2025 r.⁴⁸ ma na celu znaczne zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla przedsiębiorstw zgłaszających zgodność z systematyką. Jako jedno z działań w ramach zobowiązania Komisji do uproszczenia przeprowadzony zostanie również kompleksowy przegląd aktu delegowanego w sprawie systematyki.

3.2.3 MiFID II

- (46) Wymogi określone w MiFID II zobowiązujące firmy inwestycyjne do uwzględniania preferencji klientów w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz do brania pod uwagę tych preferencji przy określaniu rynków docelowych, zawierają bezpośrednie odniesienia do SFDR oraz rozporządzenia w sprawie systematyki. W rezultacie klienci końcowi posiadający preferencje w zakresie zrównoważonego rozwoju w rozumieniu MiFID II będą musieli otrzymywać doradztwo dotyczące produktów, które są inwestowane (lub zapewniają ekspozycję) – przynajmniej w pewnym stopniu – w działalność zgodną z systematyką unijną, w zrównoważone inwestycje zgodnie z art. 2 pkt 17 SFDR lub które uwzględniają GNS.
- (47) Ze względu na bezpośrednie odniesienie do „zrównoważonych inwestycji” zdefiniowanych w SFDR oraz do „zrównoważonych środowiskowo inwestycji” zdefiniowanych w systematyce z MiFID II wynika, że podmioty gospodarcze uwzględniają zasadę minimalnych gwarancji na podstawie rozporządzenia w sprawie systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju oraz zasadę „nie czyni poważnych szkód” na podstawie SFDR przy ocenie, czy produkt, który dystrybuują, spełnia preferencje w zakresie zrównoważonego rozwoju. To ostatnie obejmuje ekspozycję na wskaźnik GNS dotyczący kontrowersyjnych rodzajów broni określony w SFDR (sekcja 3.2.1.2).
- (48) Jeśli chodzi o uwzględnianie GNS, w ramach MiFID II żaden przepis nie nakłada na podmioty gospodarcze obowiązku uznania, że inwestycje w sektorze obronności mają niekorzystne skutki wyłącznie dlatego, że są dokonywane w tym właśnie sektorze, i w

---

⁴⁷ Zob. pkt 12, Dz.U. C, C/2023/267, 20.10.2023.

⁴⁸ [2025/0045 \(COD\)](#).

związku z tym nie powinny być oferowane żadnemu klientowi o preferencjach w zakresie zrównoważonego rozwoju.

3.2.4 CSDDD

- (49) Zgodnie z dyrektywą w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju, która weszła w życie 25 lipca 2024 r., duże przedsiębiorstwa, które mają siedzibę główną lub osiągają znaczne dochody w UE, muszą identyfikować niekorzystne skutki swoich działań dla praw człowieka i środowiska w UE oraz w swoich globalnych łańcuchach wartości i przeciwdziałać skutkom tych działań.
- (50) Przedsiębiorstwa z sektora obronności objęte zakresem stosowania CSDDD podlegają przepisom tej dyrektywy na takich samych zasadach jak inne przedsiębiorstwa. Przedsiębiorstwa są zobowiązane do przeprowadzania należytej staranności w zakresie zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do własnej działalności, działalności swoich jednostek zależnych oraz działalności partnerów biznesowych związanej z produkcją produktów danej firmy lub świadczeniem jej usług (wyższy szczebel łańcucha dostaw) albo z dystrybucją, transportem i magazynowaniem produktów tej firmy (niższy szczebel łańcuch dostaw). Zgodnie z art. 3 CSDDD obowiązki w zakresie należytej staranności wynikające z tej dyrektywy nie obejmują działalności partnerów biznesowych przedsiębiorstw działających na niższym szczeblu łańcucha dostaw, która jest związana z produktami wojskowymi i produktami podwójnego zastosowania, jeżeli na ich wywóz zezwoliły organy państw członkowskich: „»łańcuch działalności« oznacza: działalność partnerów biznesowych przedsiębiorstwa działających na niższym szczeblu łańcucha dostaw związaną z dystrybucją, transportem i przechowywaniem produktu tego przedsiębiorstwa, gdy partnerzy biznesowi prowadzą taką działalność na rzecz przedsiębiorstwa lub w jego imieniu, z wyłączeniem dystrybucji, transportu i przechowywania produktu, który podlega kontroli wywozu na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/821 lub kontroli wywozu broni, amunicji lub materiałów wojennych, po zezwoleniu na wywóz produktu”⁴⁹.
- (51) Wnioski dotyczące dyrektyw z pakietu zbiorczego przedłożonego w lutym 2025 r.⁵⁰ mają na celu zmniejszenie obciążeń regulacyjnych dla przedsiębiorstw, m.in. przez uproszczenie obowiązków spoczywających na objętych zakresem tych wniosków przedsiębiorstwach, jeśli chodzi o identyfikację rzeczywistych lub potencjalnych niekorzystnych skutków powstających na poziomie ich pośrednich partnerów biznesowych. Po zidentyfikowaniu niekorzystnych skutków przedsiębiorstwa będą jednak zobowiązane do zapobieżenia ich wystąpieniu lub do ich usunięcia poprzez zastosowanie – w razie potrzeby – planu działań zapobiegawczych lub naprawczych⁵¹.
- (52) Pierwszym etapem wdrażania tego pakietu zbiorczego była zmiana CSDDD, która weszła w życie 17 kwietnia i odroczyła termin transpozycji oraz datę rozpoczęcia stosowania o jeden rok: odpowiednio do lipca 2027 r. i lipca 2028 r.⁵²

---

⁴⁹ Dz.U. L, 2024/1760, 5.7.2024, art. 3 lit. g) pkt (ii); <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj>

⁵⁰ [2025/0045 \(COD\)](#).

⁵¹ [SWD\(2025\) 80](#) s. 18.

⁵² [Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2025/794](#) z dnia 14 kwietnia 2025 r. w sprawie zmiany dyrektywy (UE) 2022/2464 i (UE) 2024/1760 w odniesieniu do dat, od których państwa członkowskie mają

3.2.5 CSRD

- (53) W CSRD wprowadzono obowiązkowe unijne standardy sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, znane jako ESRS. Standardy te wymagają ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem i nie ograniczają inwestycji w żadnym sektorze. Dwa kluczowe przepisy z pierwszego zestawu standardów przekrojowych, które obecnie obowiązują, są szczególnie istotne dla przemysłu obronnego:
- wymogi ogólne (ESRS 1, pkt 105): standard ten umożliwia przedsiębiorstwom wstrzymanie się od ujawnienia informacji niejawnych lub szczególnie chronionych, nawet jeśli uznaje się je za istotne. Komisja wyjaśnia, że istnieje większe prawdopodobieństwo, iż przemysł obronny będzie częściej korzystał z przepisu umożliwiającego pominięcie informacji szczególnie chronionych lub niejawnych niż inne sektory. Na przykład może zajść konieczność stosowania tego przepisu w odniesieniu do wielkości dostaw surowców lub niektórych informacji finansowych związanych ze zrównoważonym rozwojem. Fakt ten powinien z kolei wpłynąć na sposób współpracy dostawców usług atestacyjnych z przedsiębiorstwami z przemysłu obronnego w związku ze stosowaniem tego przepisu.
  - Konsumenci i użytkownicy końcowi (ESRS S4): w standardzie tym wyjaśniono, że wszelkie niezgodne z prawem lub niewłaściwe wykorzystanie produktów lub usług przedsiębiorstwa przez konsumentów lub użytkowników końcowych nie wchodzi w zakres tego standardu.
- (54) Wniosek zbiorczy z lutego 2025 r. dotyczący zmiany CSRD i CSDDD⁵³, choć znacznie ogranicza zakres przedsiębiorstw, co do których oczekuje się, że spełnią wymogi sprawozdawcze określone w dyrektywie CSRD, nie ma wpływu na wcześniej istniejące przepisy określone powyżej.
- (55) Komisja zaproponowała również opóźnienie stosowania dyrektywy CSRD o dwa lata w odniesieniu do drugiej i trzeciej fali przedsiębiorstw objętych przepisami. Wniosek ten został uzgodniony przez współprawodawców i wszedł w życie 17 kwietnia 2025 r.⁵⁴ Państwa członkowskie będą musiały dokonać transpozycji tych przepisów do 31 grudnia 2025 r.

3.2.6 Rozporządzenie BMR

- (56) Celem rozporządzenia BMR jest zapewnienie przejrzystości, wiarygodności i zasadności wskaźników referencyjnych stosowanych na rynkach finansowych UE. Wskaźnik referencyjny jest punktem odniesienia wykorzystywanym do pomiaru wyników lub wartości inwestycji, przedsiębiorstwa lub rynku. W rozporządzeniu BMR ustanowiono „wskaźniki referencyjne transformacji klimatycznej” i „wskaźniki referencyjne dostosowane do porozumienia paryskiego” oraz wprowadzono ujawnianie informacji

---

stosować niektóre wymogi dotyczące sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju i niektóre wymogi w zakresie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju.

⁵³ [2025/0045 \(COD\)](#).

⁵⁴ [2025/0044 \(COD\)](#).

związanych ze zrównoważonym rozwojem w odniesieniu do wskaźników referencyjnych.

- (57) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2020/1818⁵⁵ uzupełnia rozporządzenie BMR poprzez ustanowienie szczegółowych wymogów dotyczących oznakowanych wskaźników referencyjnych związanych z klimatem. Rozporządzenie ma na celu wspieranie opracowywania wysokiej jakości wskaźników referencyjnych związanych z klimatem i ustanawia przepisy dotyczące wykluczeń.
- (58) W specjalnym rozporządzeniu zmieniającym w ramach tego samego pakietu zbiorczego, C(2025) 3801, dotyczącego obronności Komisja doprecyzowała, że wykluczenia przewidziane w art. 12 ust. 1 lit. a) tego rozporządzenia delegowanego mają zastosowanie wyłącznie do przedsiębiorstw zaangażowanych w produkcję zakazanych rodzajów broni. Za broń zakazaną, z kolei, „uznaje się miny przeciwpiechotne, amunicję kasetową, broń biologiczną i chemiczną, których użycie, posiadanie, rozwój, transfer, wytwarzanie i gromadzenie są wyraźnie zakazane na mocy międzynarodowych konwencji o broni, których stronami jest większość państw członkowskich, wymienionych w załączniku”.

4 Progi przychodów

- (59) Unijne ramy zrównoważonego finansowania nie przewidują żadnych wykluczeń dotyczących finansowania działań związanych z obronnością w oparciu o odsetek obrotów danego przedsiębiorstwa z działalności wojskowej/obronnej ani odsetek portfela funduszu z inwestycji w działalność obronną/wojskową. Komisja przypomina, że unijne ramy zrównoważonego finansowania są neutralne w odniesieniu do sektora obronnego, i wymienia jedynie „kontrowersyjne rodzaje broni” określone w SFDR i doprecyzowane powyżej.
- (60) Ogólne wykluczenia sektora obronnego oparte na obrocie nie byłyby spójne z logiką indywidualnej oceny poszczególnych przypadków w celu ograniczenia ryzyka związanego z kwestiami zrównoważonego rozwoju. Uznaje się to również za niezgodne ze strategicznymi potrzebami i priorytetami UE, ponieważ stosowanie progów przychodów w celu wykluczenia sektora obronnego byłoby szczególnie niekorzystne dla MŚP, które ze względu na wymogi specjalizacji i ograniczenia związane ze skalą działalności często nie mogą zdywersyfikować swojej działalności w kierunku rynków cywilnych⁵⁶.
- (61) Komisja zachęca podmioty gospodarcze – w tym organy nadzorcze i dostawców oznakowań ESG (takich jak krajowe oznakowania ekologiczne) – do opracowania polityki wykluczania zgodnie z indywidualnym podejściem i wykazem kontrowersyjnych rodzajów broni, jak wyjaśniono powyżej.

---

⁵⁵ [Dz.U. L 406 z 3.12.2020, s. 17.](#)

⁵⁶ [Wyniki badania: Dostęp do finansowania kapitałowego dla europejskich MŚP związanych z obronnością – Komisja Europejska \(europa.eu\).](#)

5 Ocena wkładu sektora obronnego w zrównoważony rozwój społeczny

- (62) Unijne ramy zrównoważonego finansowania umożliwiają uczestnikom rynku finansowego ujawnianie inwestycji w działalność gospodarczą na podstawie ich wkładu w realizację szerszych celów społecznych lub środowiskowych.
- (63) W sekcji 3 europejskiej strategii na rzecz przemysłu obronnego Komisja uznaje przemysł obronny za kluczowy czynnik odporności i bezpieczeństwa Unii, a tym samym pokoju i zrównoważonego rozwoju społecznego.
- (64) W art. 2 pkt 17 SFDR określono, co należy rozumieć przez działania przyczyniające się do osiągnięcia celów środowiskowych lub społecznych. Definicja ta nie zawiera zamkniętego wykazu sektorów/działalności gospodarczej. Zgodnie z sekcją 3 niniejszego zawiadomienia uczestnicy rynku finansowego mogą stwierdzić, na podstawie dokładnej oceny poszczególnych przypadków, że działalność gospodarcza prowadzona przez przemysł obronny UE w celu ochrony pokoju i bezpieczeństwa, pod warunkiem że nie szkodzi ona znacząco żadnym innym celom zrównoważonego rozwoju oraz że przedsiębiorstwo prowadzące działalność postępuje zgodnie z dobrymi praktykami w zakresie zarządzania, przyczynia się do osiągnięcia celów społecznych. Podobnie jak w przypadku innych rodzajów działalności, nie przyjmuje się jednak z góry, że działalność obronna przyczyniłaby się do osiągnięcia celu społecznego.
- (65) W związku z tym Komisja zachęca podmioty gospodarcze, aby nie traktowały przemysłu obronnego jako *de facto* sektora nieprzyczyniającego się do zrównoważonego rozwoju społecznego przy dokonywaniu oceny sektorów wnoszących pozytywny wkład w ten obszar. Ta sama zasada powinna mieć zastosowanie do podmiotów gospodarczych oceniających preferencje w zakresie zrównoważonego rozwoju i definiujących rynki docelowe na podstawie MiFID.